

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Deus In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Aliæ caussæ, cur Deus hac libertate vtatur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

698 Cap. LXIII. Cur alij bonū, alij malum vita finem consequantur?
libertas Dei solū est causa, scilicet voluntas: voluit, satis est, ut discamus humilitatem nostram, & reueremur Maiestatem eius. Iam & hac causa erit, si desideras aliquam libertatis & voluntatis eius. Sunt præterea causa in alijs nostra gratia, cū viri Sancti, cū Sanctissima Sanctorum Virgo Saluatoris Mater pro nobis potius orarunt. At ex nobis nulla causa, nulla ratio, nullum meritum, nulla occasio anteceffit, quod alleteret gratiam primam: ad secundam potest esse, non tamen sine gratiā.

VIII.
Idem loc. cit.

At si vis adhuc aliam rationem, quā voluntatem, ait Nierenbergius, id est, quā voluntatem, id est, quā istam rationem, certè utiq; est, exercitium sui juris, ostensio dominatus sui ad humilitatem nostram, ad timorem, ad reuerentiam sua maiestatis, ad incrementum gloria, ad gratificationem nostram. Prò! in quales effundetur gratiarum actiones affectus is, qui se videt diuinis respectum oculis, nullā ex se precedente causā, nullā ratione, cur se magis, quam alium respectaret misericordia; immò cū se videt minus meruisse? Vnde, quæso, exclamaret Apostolus: O Altitudo diuitiarum sapientia & scientia Dei! si hoc non ita fieret? unde supremum Dei dominatum miraretur, si hoc non videret? Quare hoc ipsum quod miramur, non inueniri rationem, cur vnius potius, quā alterius misereatur Deus, est maxima ratio, ut scilicet miremur: hac sufficiens & iusta, & debita ratio, admiratio Dei. Nam quid in hoc miramur, nisi vsum supremi dominij? Hoc quidem debebamus nosse, suspicere, venerari, timere, mirari, adstupere. Nam si misericordia Dei debuit aliquibus effectibus clarere hominibus, si bonitas, si sapientia, si potentia; cur non & dominatio? Qui enim diuina dispositionis causas scire velit, & iustissima decentissimaq; omnia Dei opera fateri, & suspicere, causam omnium diuinorum operum memoria commendet. Omnia propter semetipsum operatus est Dominus, neque decuit aliter operatum esse, nisi ad honorem suum, ut gloria tanta maiestatis pateret creatis aut creandis mentibus: & quo pacto gloria Dei pateret, nisi perfectiones eius paterent? Hinc fit, cū diuersa sint diuina perfectiones, diuersa quoq; esse DE I opera; alia, ut misericordia monstraretur; alia, ut iustitia; alia, ut sapientia; alia, ut potentia; alia, ut dominatus & jus supremum. Hinc respondebimus propositæ questionis, ac panè omnibus, qua circa diuinam prouidentiam possunt inquiri. Quid quæris, quid miraris, cur
Deus

Deus permittat mala? nōne hoc oportebat, ut sapientia & omnipotentia Dei illustraretur, qui scit & potest ex malis bona capere maiora? Quid obstupescis, quod misericors Dominus aeternis cruciatibus miseros peccatores perdat? nōne Deus justus est, sicut & misericors? cur iustitia diuina ignota debebat esse, & non suā quoque pompā elucere, cū tanta perfectio, sit iustitia Dei, quanta misericordia? Quid haeres, quod uni potius, quā alteri largiatur gratiam? nōne sicut Deus justus & misericors, & sapiens est, ita & Dominus? cur non superius dominatus aliquem usum debuit habere? Et unde hoc, nisi in hoc esset illi pro ratione voluntas? Iustissimè ergo & rationabiliter, cuius vult, miseretur Deus, & quem vult, obdurat.

Atqui hinc rursus exurget noua tentatio, apud rudes, qui sibi scioli esse videntur, satis vulgaris, aut potius apud malos ac desperatos. Quam tentationem, vnā cum sua medicina, in Ludouici Landgrauij exemplo clarè explicauit Cæsarius his verbis: Ex relatione cuiusdam viri religiosi cognoui, Ludouicum Landgrauium, patrem Hermanni Landgrauij, qui ante hos duos annos defunctus est, in errorem periculosum, non solum propria anima, sed & subditorum substantia decidisse: qui cū esset prado ac tyrannus maximus, duras & plurimas in sibi commissum populum faciens exactiones, multas Ecclesiarum sibi usurpans possessiones, & propter hos, aliāq; plurima mala, à viris religiosis corripere, qui ei proponebant in confessione poenā malorum, & gloriam electorum, verbum miserabile respondit: Si predestinatus sum, inquit, nulla peccata poterunt mihi regnum caelorum auferre; si praescitus, nulla bona illud valebunt mihi conferre. Et sicut mihi dicere solitus erat Nonnus Conradus senex monachus noster, de Thuringia partibus oriundus, versiculum illum Psalmista; Calum calis Domino, terram autem dedit filiis hominum, loco prouerbij ad suam excusationem arguentibus se proponebat: erat siquidem litteratus, & ob hoc amplius induratus. Et cū ei dicerent viri timorati: Domine, parcite anima vestra, desistite peccare, ne Deus prouocatus peccatorem in peccatis occidat: iterum respondit; Cū venerit dies mortis mea, moriar, non illum potero bene viuendo extendere, neque malè viuendo praeuenire. Volens illum pius Dominus à tanto errore misericorditer renocare, & reducere ad mentem, infirmitate periculosā cepit illum flagellare. Vocatus est medicus eius

IX.

Cæsar Heisterbach. li. I. Historiar. memorabil. cap. 27.

T t t

vir